

REGLEMENT

I Üldsätted

- 1.1 Sotsiaalse Finantseerimise Vahekohus (edaspidi Vahekohus) lahendab vaidlusi, mis on poolte kokkuleppega Vahekohtule allutatud. Vahekohus lahendab vaidlusi, mille hagihind kõrvalnõueteta on kuni 100 000 (sada tuhat) eurot.
- 1.2 Vahekohus on alaliselt tegutsev vaidluste lahendamise organ.
- 1.3 Mõistet „Vahekohus“ kasutatakse käesolevas reglemendis nii institutsiooni kui vaidlust lahendava vahekohtu tähenduses.
- 1.4 Vahekohus lahendab vaidlusi suuliselt istungil või kirjalikus menetluses.
- 1.5 Vahekohus lahendab vaidlusi üksnes Eesti õiguse alusel.
- 1.6 Vahekohtu asukoht on Tartu.
- 1.7 Kui isikud on kokku leppinud vahekohtumenetluse Vahekohtus, hõlmab vastav kokkulepe ka Vahekohtu reglemendis ettenähtud menetlusreegleid.
- 1.8 Reglemendi muutumisel kuulub kohaldamisele menetlustoimingu tegemise ajal kehtiv reglement.
- 1.9 Reglemendis reguleerimata küsimustes määrab vahekohtunik oma korraldustega õiglase, mõistliku aja jooksul ja võimalikult väikeste kuludega läbiviidava menetluse. Vahekohtunik võib kohaldada tsiviilkohtumenetluse seadustiku menetluspõhimõtteid.

II Vahekohtu organid ja nende pädevus seoses Vahekohtus toimuva hagimenetlusega

- 2.1 Vahekohtu tegevust korraldab juhatus. Vaidlusi lahendavad üksnes vahekohtunikud.
- 2.2 Vahekohtu juhatus on ühe kuni kolme liikmeline.
- 2.3 Juhatusse liige valitakse kolmeks aastaks.
- 2.4 Juhatus korraldab Vahekohtu igapäevast tööd ja loob vajalikud eeldused vahekohtunike tegevuseks.
- 2.5 Juhatus kinnitab reglemendi ja selle muudatused ning kohtunike nimekirja.

III Vaidluse Vahekohtule allutamise kokkulepe ja Vahekohtu pädevus

- 3.1 Pooled võivad anda Vahekohtu lahendada nende vahel tekkinud või tekkida võivast kindlaksmääratud lepingulisest suhtest tuleneva vaidluse, mille hagihind ei ületa kõrvalnõueteta 100 000 eurot. Kui pooled on kokku leppinud vaidluse allutamises Vahekohtule, kuid hagihind ületab 100 000 eurot, allub vaidlus Maakohtule või muule pooltevahelises lepingus kokku lepitud vahekohtule.
- 3.2 Vahekohtu kokkuleppe sõlmitakse selgesõnaliselt iseseisva kokkuleppena või lepingus selgelt eristatava eraldi tingimusena.
- 3.3 Vahekohtu kokkuleppe ese võib olla varaline nõue. Vahekohtu kokkuleppe mittevaralise nõude kohta kehtib üksnes juhul, kui pooled võivad vaidluse eseme suhtes sõlmida kompromissi.
- 3.4 Vahekohus lahendab rahalisi vaidlusi, mis tulenevad pooltevahelisest lepingulisest suhtest (välja arvatud käesoleva reglemendi punktis 3.5. sätestatud vaidlused).
- 3.5 Vahekohtu kokkuleppe esemeks ei või olla Eestis asuva eluruumi üürilepingu kehtivuse ja ülesütleamise ning eluruumi vabastamise vaidlus, samuti töölepingu lõpetamise vaidlus. Vahekohus ei lahenda perekonnaõigussuhetest tulenevaid vaidlusi. Vahekohus ei saa lahendada vaidlust, mida seaduse kohaselt ei tohi lahendada anda vahekohtutele.
- 3.6 Vahekohtu kokkuleppe peab olema sõlmitud kirjalikus vormis.
- 3.7 Vahekohtumenetluse ametlik keel on eesti keel.
- 3.8 Vastuväide vahekohtu pädevuse suhtes tuleb esitada hiljemalt vastuses hagile. Vastuväide vahekohtu pädevuse piiride ületamise kohta tuleb esitada hiljemalt vahekohtumenetluse alustamisel, mille kohta pädevuse ületamist väidetakse. Vahekohus võib lubada vastuväite esitada hiljem, kui pool on jätnud selle õigel ajal mõjuval põhjusel esitamata. Kui vahekohus peab ennast asjas pädevaks, teeb ta esitatud vastuväite kohta eraldi otsuse.

IV Vahekohtunike nimekirja ja kohtunike nimetamine, taandamine, vabastamine ja asendamine

- 4.1 Vahekohtunike nimekirja kantakse selleks kirjaliku nõusoleku andnud teovõimeline füüsiline isik, kes on omandanud õiguse õppesuunal vähemalt riiklikult tunnustatud magistrikraadi, sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 22 tähenduses või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni, on kõrgete kõlbeliste omadustega ja vahekohtuniku tööks vajalike võimete ja isikuomadustega.
- 4.2 Vahekohtunike nimekirja avaldab Vahekohus Tartu Hoiu-laenuühistu veebilehel (www.ühistupank.ee). Vahekohtunikuna saavad vahekohtus tegutseda üksnes Vahekohtu juhatuse poolt vastavasse nimekirja kantud inimesed. Vahekohtu nimekirja kantakse 1 – 5 vahekohtunikku.
- 4.3 Vaidluse lahendab üks vahekohtunik. Juhatuse määrab vahekohtunike nimekirjast vahekohtuniku rotatsioonipõhimõttel vastavalt avalduste laekumisele. Juhul, kui Vahekohtule esitatakse ühe hageja poolt mitu samaliigilist hagi, võib need lahendada üks kohtunik.
- 4.4 Vahekohtunik võib tegutseda ka osalise koormusega. Osalise koormusega tegutsev Vahekohtunik peab tegema sellekohase digitaalselt allkirjastatud avalduse Vahekohtule. Osalise koormusega tegutsev kohtunik jääb pärast hagi saamist koormuse osakaalule vastavad korrad järgnevalt asjade jaotusest kõrvale. Vahekohtuniku osalise koormusega tegutsemise kohta kantakse andmed Vahekohtu veebileheküljele.
- 4.5 Vahekohtuniku volitused võib peatada vahekohtuniku avalduse alusel. Volituste peatamisel või vahekohtuniku tegutsemise lõpetamisel jagatakse vahekohtuniku menetluses olevad asjad rotatsioonipõhimõttel teiste vahekohtunike vahel.
- 4.6 Vahekohtu juhatusel on õigus poole avalduse alusel vabastada vahekohtunik, kes ei täida nõutaval viisil oma kohustusi.
- 4.7 Mõjuval põhjusel võib Vahekohtu juhatuse vahekohtuniku nimekirjast eemaldada.
- 4.8 Vahekohtunikku võib taandada, kui on olemas asjaolu, mis tekitab põhjendatud kahtluse tema erapooletuses, sõltumatuses või ebakompetentsuses või kui tema puhul ei ole täidetud poolte vahel kokkulepitud tingimused. Pool võib taotlema tema nimetatud vahekohtuniku taandamist, kui taandamise alus on saanud talle teatavaks pärast vahekohtuniku nimetamist.
- 4.9 Vahekohtunikukandidaat avalikustab viivitamata kõik asjaolud, mis võivad tekitada kahtlust tema erapooletuses või sõltumatuses või olla muul põhjusel tema taandamise aluseks. Vahekohtunik on kohustatud pärast nimetamist kuni vahekohtumenetluse lõppemiseni pooltele viivitamata avalikustama nimetatud asjaolud, kui ta ei ole seda varem teinud.
- 4.10 Kui vahekohtunik ei saa asja objektiivselt lahendada või tema poolt asja lahendamine võib näida erapoolik ja sõltuv, võib vahekohtunik end taandada.
- 4.11 Vahekohtuniku suhtes võib esitada taandamisavalduse, kui on olemas asjaolu, mis tekitab põhjendatud kahtluse tema erapooletuses või sõltumatuses. Vahekohtuniku taandamise avaldus esitatakse Vahekohtule ja avalduse lahendab Vahekohtu juhatuse 15 päeva jooksul.
- 4.12 Vahekohus võib kuni taandamisavalduse lahendamiseni menetluse peatada.
- 4.13 Vahekohtuniku taandumisel või taandamisest antakse asi üle kohtunikule, kes vahekohtunike nimekirja kohaselt pidanuks saama uue laekuva vaidluse.

V Menetluse algatamine

- 5.1 Menetluse pooled on hageja (hagejad) ja kostja (kostjad). Hageja on isik, kes esitab hagi ja kostja on isik, kelle vastu hagi on esitatud.
- 5.2 Vahekohus võib ühe poole taotlusel ja teise poole nõusolekul kaasata isiku menetlusse kolmanda isikuna, kui kolmas isik nõustub teda puudutavate õigussuhete allumisega Vahekohtu jurisdiktsioonile.
- 5.3 Vahekohus lahendab vaidlusi hagiavalduse alusel.
- 5.4 Hagiavalduse esitamise ajaks loetakse hagiavalduse Vahekohtusse jõudmise päeva.
- 5.5 Hageja võib saata hagiavalduse ja sellele lisatud tõendid ise kostjale ning on kohustatud sellest teavitama Vahekohut.
- 5.6 Hageja ei pea nõuet õiguslikult põhjendama, ega viitama nõuet põhjendades õigusnormidele. Kostja ei pea vastuväiteid õiguslikult põhjendama, ega viitama vastuväiteid esitades õigusnormidele.

- 5.7 Hageja peab oma nõude selgelt väljendama.
- 5.8 Hagiavalduses peab hageja kirjeldama poolte vahel olnud ja nõudega seonduvaid elulisi asjaolusid, millest lähtub hageja nõue, samuti lisama kõik tõendid, mis kinnitavad hageja nõuet. Kui kostja hagina ei nõustu, tuleb selgitada, millised on vastuväited ja neid kinnitavad tõendid.
- 5.9 Hagiavalduses tuleb märkida hagi hind. Vahekohtunikul on õigus määrata hagi hind, kui hageja poolt nimetatud hind ei vasta tegelikele asjaoludele.
- 5.10 Kui hagejat või kostjat esindab menetluses esindaja, tuleb esimeses menetlusdokumendis märkida ka esindaja andmed.
- 5.11 Hagiavaldusele tuleb lisada tõendid selle kohta, et vaidlus allub Vahekohtule.
- 5.12 Füüsilise isiku kohta tuleb menetlusdokumendis märkida tema isikukood, selle puudumisel sünniaeg. Avalikku registrisse kantud juriidilise isiku kohta tuleb märkida tema registrikood, selle puudumisel tegutsemise õiguslik alus.
- 5.13 Kui menetlusdokumendi allkirjastab menetlusosalise lepinguline esindaja, lisatakse volikiri või muu esindusõigust tõendav dokument. Kui menetlusdokumendi allkirjastab esindajana advokaat, ei pea volikirja esitama, kuid Vahekohtul on õigus selle esitamist nõuda.
- 5.14 Hagiavaldusele lisatakse ka Vahekohtu lõivu tasumist kinnitavad andmed. Lõivu tasutakse vastavalt käesolevale regelemendile lisatud juhendile.
- 5.15 Hagiavalduses tuleb märkida, kas hageja on nõus kirjaliku menetlusega või soovib asja läbivaatamist kohtuistungil. Kui hageja ei esita hagiavalduses taotlust hagi läbivaatamiseks istungil vaatab Vahekohtu hagi läbi kirjalikus menetluses.
- 5.16 Menetlusdokumentidele lisatakse koopiaid kõigist vahekohtule esitatud dokumentidest vastavalt menetlusosaliste arvule. Dokumentide elektroonilisel esitamisel ei pea koopiaid lisama.
- 5.17 Peale valitud või määratud vahekohtuniku kinnitamist annab Vahekohtu juhatus hagiavalduse koos lisadega üle vahekohtunikule, mitme vahekohtuniku korral vaidlust lahendava vahekohtu eesistujale.
- 5.18 Kostja peab esitama vaidlust lahendavale Vahekohtule kirjaliku vastuse hagiavaldusele. Vastus peab sisaldama seisukohta vaidluse Vahekohtule allumise ja vaidluse sisu kohta. Kostja peab saatma ära kirja vastusest koos lisatud tõenditega hagejale. Vastuse esitamata jätmine ei takista vaidluse lahendamist. Kostja peab vastuses märkima, kas ta on nõus kirjaliku menetlusega või soovib asja läbivaatamist kohtuistungil. Kui kostja ei esita vastuses taotlust hagi läbivaatamiseks istungil vaatab Vahekohtu hagi läbi kirjalikus menetluses.

VI Tõendid

- 6.1 Tõendiks vahekohtu asjas on igasugune menetlusosaliste poolt tõendite esitamiseks lubatud tähtaja jooksul esitatud teave, mille alusel Vahekohtu teeb kindlaks poolte nõudeid ja vastuväiteid põhjendavad asjaolud või nende puudumise, samuti muud asja õigeks lahendamiseks tähtsad asjaolud. Tõendiks võib olla tunnistaja ütlus, menetlusosalise antud kirjalik seletus, dokumentaalne tõend, asitõend, vaatlus ning eksperdiarvamus või muu tõendusvahend.
- 6.2 Vahekohtul on õigus otsustada tõendite esitamise lubatavuse üle, tõendeid uurida ja tõendamise tulemust vabalt hinnata.
- 6.3 Kui asjas ilmneb vajadus tunnistaja ülekuulamiseks, esitavad pooled Vahekohtu määratud tähtaja jooksul Vahekohtu kaudu kirjalikud küsimused. Küsimused, mille kohta tunnistajalt vastust soovitakse, määrab Vahekohtunik. Tunnistaja taotluse esitanud pool peab tagama tunnistaja ilmumise küsimustele vastuse andmiseks vahekohtu istungile. Tunnistaja ütlused protokollitakse ning tunnistaja kirjutab tema poolt antud ütluste protokollile alla.
- 6.4 Tunnistaja kirjalikult küsitlemise, vaatluse ja ekspertiisitaotluse rahuldamisel tasub menetlustoimingut taotlenud pool menetlustoimingu tegemise eelselt vahekohtu lõivu. Lõivu tasumata jätmisel tõendit ei uurita ja vahekohtunik võib menetlust jätkata.
- 6.5 Muude tõendite osas kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku põhimõtteid, kuid vahekohtunikul on õigus määrata korraldusega asja õiget, mõistliku aja jooksul ja võimalikult väikeste kuludega läbivaatamist tagav menetlus.
- 6.6 Juhul, kui poole käes peab seadusest või lepingust tulenevalt olema dokumentaalne tõend ja pool seda Vahekohtuniku korraldusel ei esita, loetakse tõendatuks tõendi väljanõudmist taotlenud poole esitatud asjaolud.

VII Hagi tagamine

- 7.1 Poolel on õigus sõltumata vaidluse allumisest Vahekohtule taotleda hagi tagamist maakohtult.
- 7.2 Vahekohus võib poole avalduse alusel hagi tagada. Isiklikku vabadust piiravaid hagi tagamise abinõusid ei rakendata. Vahekohus võib nõuda mõlemalt poolt seoses hagi tagamisega mõistliku tagatise andmist. Hagi tagamise avalduselt tuleb tasuda täiendav Vahekohtu lõiv vastavalt juhendile.
- 7.3 Hagi tagamise otsus täidetakse maakohtu määruse alusel. Maakohus teeb määruse poole avalduse alusel ja lubab hagi tagamise otsuse täitmist üksnes juhul, kui sama hagi tagamise abinõu ei ole juba kohtult taotletud. Maakohtule esitatavalt hagi tagamise avalduselt tuleb anda tagatis sarnaselt kohtule esitatud hagi tagamise avaldusega. Maakohus võib avalduse alusel hagi tagamise tühistada või seda muuta samal alusel ja korras kui kohtumenetluses oleva hagi tagamise.
- 7.4 Kui selgub, et hagi tagamine vahekohtumenetluses ei olnud õigustatud, peab hagi tagamist taotlenud pool hüvitama vastaspoolele kahju, mis on sellel poolel tekkinud hagi tagamisest või hagi tagamise abinõu rakendamise vältimiseks antud tagatisest.

VIII Hagiavalduse ja menetlusedokumentide kättetoimetamine

- 8.1 Hagi ja menetlusedokumendid toimetatakse kätte e-posti teel nende poolt avaldatud aadressile või saadetakse poolte elu- või asukohta aadressile.
- 8.2 Poolte kokkuleppel võib dokumendid kätte toimetada Vahekohtu veebikeskkonna kaudu.

IX Toimingu tegemata jätmise tagajärjed

- 9.1 Kui kostja jätab hagile ettenähtud ajaks vastamata, jätkab vahekohtunik menetlust. Kostja vastuse puudumist ei loeta hagi õigeksvõtuks ja vahekohus lahendab vaidluse sisuliselt otsusega.
- 9.2 Kui pool jätab menetlusedokumendi või dokumentaalse tõendi määratud tähtpäevaks esitamata, võib vahekohus menetlust jätkata ja teha otsuse vastavalt senituvastatule.
- 9.3 Kui toimingu tegemata jätmise oli Vahekohtuniku arvates piisavalt põhjendatud, jäetakse toimingu tegematajätmise tähelepanuta. Muus osas võivad pooled kokku leppida toimingu tegematajätmise teistsugustes tagajärgedes.

X Menetlus Vahekohtus

- 10.1 Vahekohus vaatab asja läbi suuliselt istungil või kirjalikus menetluses.
- 10.2 Asja arutamisel kirjalikus menetluses võib vahekohus lähtuda tsiviilkohtumenetluse kirjaliku menetluse põhimõtetest, kuid vahekohtunikul on õigus määrata korraldusega asja õiget, mõistliku aja jooksul ja võimalikult väikeste kuludega läbivaatamist tagav menetlus.
- 10.3 Kui Vahekohus ei ole pädev tõendamise- või muud kohtutoimingut tegema, võib vahekohus või tema loal pool taotleda abi kohtult.
- 10.4 Vahekohtul on õigus poole taotlusel või omal algatusel kutsuda istungile tunnistaja, teostada vaatlust ja määrata ekspertiis või kutsuda ekspert istungile.
- 10.5 Juhul, kui asi lahendatakse istungil, teavitab Vahekohtu juhatus viivitamatult pooli Vahekohtu istungi toimumise ajast ja kohast.
- 10.6 Kui pooled ei ole kokku leppinud asja arutamisel kasutatava keele osas, määrab keele Vahekohus, lähtudes muuhulgas hagiavalduse keelest.
- 10.7 Vahekohus protokollib istungi üksnes siis, kui ta peab seda vajalikuks, ja ulatuses, milles peab seda vajalikuks.

XI Vahekohtu otsus

- 11.1 Vahekohus teeb asja kohta motiveeritud otsuse.
- 11.2 Vahekohus teeb otsuse kolme kuu jooksul pärast hagimaterjalide kättesaamist.

- 11.3 Vahekohtu motiveeritud otsus koosneb sissejuhatastest, resolutsioonist, kirjeldavast ja põhjendavast osast.
- 11.4 Otsuse sissejuhatastes märgitakse: otsuse teinud kohtu nimetus; otsuse teinud vahekohtuniku nimi; otsuse tegemise aeg ja koht; asja number; hagi ese; tsiviillasja hind; menetlusosaliste nimed ja isiku- või registrikoodid; menetlusosaliste aadressid, kui see on ilmselt vajalik otsuse täitmiseks või tunnustamiseks; menetlusosaliste esindajate nimed, esindajate asendumise korral viimaste esindajate nimed; füüsilise isiku isikukoodi puudumisel märgitakse otsuses tema sünniaeg. Juriidilise isiku registrikoodi puudumisel märgitakse otsuses vajaduse korral viide juriidilise isiku õiguslikule alusele.
- 11.5 Otsuse resolutsiooniga lahendab Vahekohus selgelt ja ühemõtteliselt poolte nõuded ja veel lahendamata taotlused, samuti rakendatud hagi tagamise abinõudega seotud küsimused. Resolutsioon peab olema selgelt arusaadav ja täidetav ka muu otsuse tekstiga.
- 11.6 Motiveeritud otsuse kirjeldavas osas märgitakse loogilises järjekorras lühidalt ja olulist sisu esile tuues esitatud nõuded ja nende kohta esitatud väited, vastuväited ja esitatud tõendid.
- 11.7 Motiveeritud otsuse põhjendavas osas märgitakse kohtu tuvastatud asjaolud ja nendest tehtud järeldused, tõendid, millele on rajatud kohtu järeldused, samuti seadused, mida kohus kohaldas. Vahekohus peab otsuses põhjendama, miks ta ei nõustu hageja või kostja faktiliste väidetega. Kohus peab otsuses kõiki tõendeid analüüsima. Kui kohus mõnda tõendit ei arvesta, peab ta seda otsuses põhjendama. Alternatiivse nõude rahuldamisel ei pea teise alternatiivse nõude rahuldamata jätmist põhjendama.
- 11.8 Vahekohtu otsus on täidetav ilma maakohtute poolt tunnustamata.
- 11.9 Vahekohtu otsus jõustub selle tegemise päeval. Vahekohtu otsusel on poolte suhtes samasugune toime nagu jõustunud kohtuotsusel. Otsus allkirjastatakse vahekohtuniku poolt digitaalallkirjaga ja menetlusosalise soovil tavapäraselt allkirjastatuna.
- 11.10 Vahekohtumenetlus lõpeb, kui vahekohus on teinud sisulise otsuse või käesoleva reglemendi punktis 11.11 nimetatud otsuse.
- 11.11 Vahekohus lõpetab otsusega menetluse, kui:
- hageja võtab hagi tagasi, välja arvatud juhul, kui kostja sellele vastu vaidleb ja vahekohus tunnustab kostja õiguslikku huvi vaidluse lõpliku lahendamise vastu;
 - pooled lepivad kokku menetluse lõpetamises;
 - pooled ei osale menetluses;
 - vahekohus on seisukohal, et menetlust on võimatu jätkata vahekohtu kokkuleppe lõppemise või vahekohtunike häälte võrdse jagunemise tõttu või muul põhjusel.
- 11.12 Vahekohus lõpetab menetluse, kui pooled sõlmivad kompromissi. Vahekohus vormistab poolte avalduse alusel kompromissi kokkulepitud sõnastuses vahekohtu otsusena, kui kompromissi sisu ei ole vastuolus avaliku korraga või heade kommetega. Otsusele kirjutavad alla ka pooled.
- 11.13 Vahekohtu otsus on lõplik ja edasikaebamisele ei kuulu. Vahekohtu otsuse tühistamine toimub seaduses ettenähtud alustel ja korras.

XII Vahekohtu lõiv ja menetluskulud

- 12.1 Hagi esitamisel peab olema hageja poolt tasutud vahekohtu lõiv. Lõivu tasumata jätmisel või ettenähtust vähem tasumise korral teavitab juhatus sellest hagejat kirjalikult, jättes hagi käiguta ja andes puuduste kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja.
- 12.2 Vahekohtu lõiv tasutakse ka muudelt reglemendis ette nähtud lõivustatavatelt menetlustaotlustelt ja täiendavatelt Vahekohtuniku toimingutelt.
- 12.3 Hagi esitamisel tasutakse Vahekohtu lõiv hagi hinnalt vastavalt juhendis toodud summadele.
- 12.4 Puuduste kõrvaldamise teates märgitud tähtjaks lõivu tasumata jätmise korral jäetakse hagi läbi vaatamata.
- 12.5 Menetluskulud kannab vaidluse kaotanud pool või vastavalt hagi rahuldamise proportsioonidele kumbki pool. Andmed menetluskulude kohta tuleb esitada koos viimase menetlusdokumendiga, mis vahekohtuniku korraldusega on poolel võimaldatud esitada. Vahekohtunik mõistab kulud välja põhjendatud ja vajalikus ulatuses.